Márton-nap az óvodában

Jeles napok • Óvónői tervezet és nyomtatható játéktár

Segítség, libák és lámpásfény

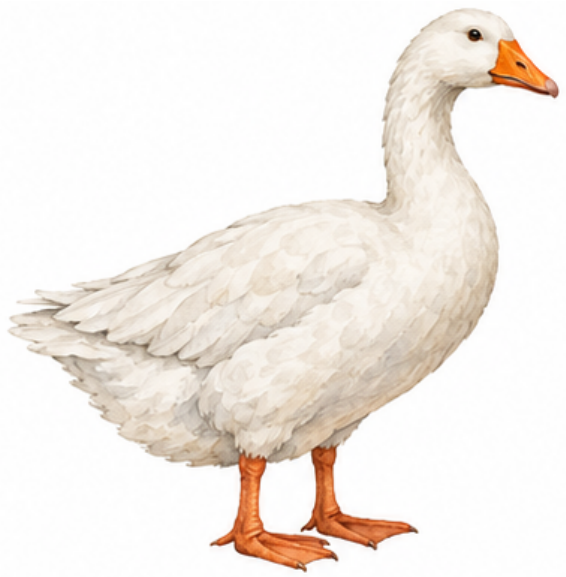

3–6 éveseknek • rövid foglalkozás és játékdélelőtt

12 oldalas ingyenes minta

www.kisfelfedezokklub.hu

25 perces Márton-napi foglalkozás

A 12 oldalas minta minden szükséges játéklapot tartalmaz • 3–6 éveseknek

0–3 perc • Mi bújt a kosárba?

Mutass két piros textildarabot és egy libaképet. „Melyik puha? Milyen hangot ad a liba?”

3–7 perc • Márton köpenye

Mondd el a 3. oldal történetét a 6–7. oldal négy képével. A megosztásnál válaszd szét a két textildarabot: mindkét szereplőnek egy jusson.

7–11 perc • Mi segített?

„Mit vett észre Márton? Mit adott oda? Mitől lett jobb az embernek?” Beszéljétek meg: a köpenye felét adta oda, a másik felét megtartotta.

11–15 perc • Libasor

Az 5. oldal „Száz liba egy sorba…” mondókájára sétáljatok egymás mögött. A végén álljatok meg; válasszatok új vezetőt.

15–21 perc • Libák az ól előtt

Húzzatok egy számkártyát (10.). Tegyetek ugyanannyi libát (9.) a játékalap mezőire (8.), mezőnként egyet. Társatok rámutatva ellenőrizze; aztán cseréljetek szerepet.

21–25 perc • Egy apró segítség

Válassz egy helyzetet a 11. oldalról. „Hogyan segíthetnénk?” Zárásként mondjátok a Lámpásfény című verset a 4. oldalról, mozdulatokkal.

Előkészítés

Nyomtasd ki a 6–10. oldalt; a kártyákat és libákat felnőtt vágja ki. Készíts elő két egyforma piros textildarabot és egy kosarat. Az alkotáshoz (12.) papír, ragasztó és színes ceruza kell.

Igazítsd a csoporthoz

3–4 évesek: 10–15 perc közös játék, két történetkép és 1–3 liba. 4–5 évesek: négy kép, 1–5 liba. 5–6 évesek: önálló képrendezés, 1–6 liba; „Hat libából kettő bement. Mennyi maradt?”

Későbbi alkalomra

A 12. oldal libáját díszítsétek tépett papírral. A 11. oldal helyzeteit el is játszhatjátok. A történetképek sorrendje: úton van – észreveszi – megosztja – segített.

Források a mintában

A történet saját óvodai átdolgozás, a 4. oldal két verse saját szöveg. Az 5. oldalon népi mondóka és gyermekdal szerepel. A jelölések az eredeti csomagot követik; az alábbi címek kattinthatók.

[2] Szent Márton – a köpeny története

[4] Lipinka: Száz liba egy sorba…

[5] Lipinka: Egyél, libám, egyél már…

Márton és a fél köpeny

Elmondható történet • saját óvodai átdolgozás a legenda alapján [2]

Hideg szél fújt a város kapujánál. Márton, a fiatal katona, szorosabbra húzta magán a köpenyét. Ahogy közelebb ért, észrevett egy embert. A kapu mellett ült, vékony ruhában, és nagyon fázott.

Márton megállt előtte. Látta, hogy az embernek nincs mivel betakaróznia. Körülnézett, majd a saját köpenyére nézett. Ezt tudta megosztani vele.

Kettévágta a köpenyét. Az egyik felét megtartotta, a másikat a fázó embernek adta. Az ember magára terítette a ruhát. Most már volt, ami melegítse.

Márton továbbindult. A köpenye kisebb lett, de valaki másnak is jutott belőle. Ezt a régi történetet azóta is elmesélik, amikor Márton segítségére emlékeznek.

Mesélés közben csak a történetet mondd. A kérdések utána következzenek, hogy a gyerekek végig tudják követni az eseményeket.

Versek mozdulatokkal

Két új, a csomaghoz írt rövid vers • nem népköltészeti szöveg

Lámpásfény

Lámpás fénye imbolyog,
őszi este ránk ragyog.
Lassan lépünk, kéz a kézben,
csillag gyullad fenn az égen.

Kísérő mozdulatok

1. Két kézből kis lámpást formálunk.
2. Kinyitjuk a tenyerünket.
3. Négy lassú lépést teszünk.
4. Felnézünk, ujjainkat szétnyitjuk.

Liba a réten

Liba lép a puha fűre,
majd a tóhoz megy előre.
Megáll, körben széttekint,
aztán egyet lép megint.

Kísérő mozdulatok

1–2. Apró lépésekkel haladunk.
3. Megállunk, lassan körülnézünk.
4. Egy nagyobb lépést teszünk.
Ülve is játszható kézmozdulatokkal.

Libás népi szövegek

A mondókák szövege itt van; a dalhoz ellenőrizhető dallamforrás tartozik

Száz liba egy sorba…

Száz liba egy sorba,
Mennek a nagy tóra,
Elöl megy a gúnár,
Jaj, de begyesen jár.

Forrás és használat

Népi állatmondóka, nagyváradi változat. Faragó József–Fábián Imre (szerk.): Bihari gyermekmondókák, Kriterion, 1982, 170. o.; a Lipinka közlése alapján. [4]

Saját mozgásos feldolgozás

A gyerekek kényelmes távolságban egymás mögé állnak. Az első két sorra sétálnak. A harmadikra az első gyermek felemeli a fejét; az utolsóra mindenki megáll. Új vezetőt választunk. Nem kell száz libát számolni: a mondóka játékos túlzás.

Kicsiknek

A felnőtt vezeti a sort. Először csak két sort mondjatok; a többiek lépegetéssel vagy „gá-gá” válasszal csatlakozhatnak.

Egyél, libám, egyél már…

Egyél, libám, egyél már,
Nézd a napot, lemegy már,
Éjfél tájba, nyolc órára,
Esti harangszóra,
Hipp, hopp, hopp.

Éneklés és mozgás

Népi gyermekdal közismert szövegváltozata. Dallam- és játékforrás: Forrai Katalin: Ének az óvodában, Editio Musica Budapest, 1993, 141. o.; Lipinka. [5] A dallam a forráslinken elérhető kottából tanulható meg.

Egyszerű játékvezetés

Éneklés közben lassan körbejárunk. A három záró szótagra fokozatosan leguggolunk, majd felállunk. Aki nem guggol, háromszor a térdére koppint. A dal szövegének időmegjelölése játékos: nem az óra tanítására használjuk.

Dallam nélkül is használható

A dallam megtanulásáig a szöveg ritmikusan mondható. A csomag nem tartalmaz kottát vagy hangfelvételt.

Márton történetének képei

Vágjátok szét a kártyákat, majd meséljétek el a történetet a képek segítségével!

Márton történetének képei

Vágjátok szét a kártyákat, majd meséljétek el a történetet a képek segítségével!

Libák az ól előtt

Húzz egy számkártyát! Tegyél ugyanannyi libát a mezőkre!

Egy mezőre egy liba kerüljön.

Kivágható libák

12 egyforma figura • felnőtt vágja körbe • számoláshoz és mintasorokhoz

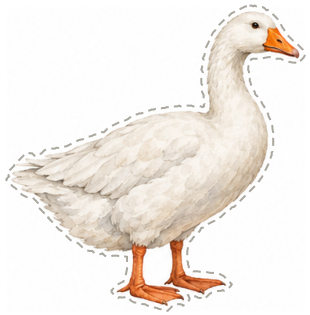
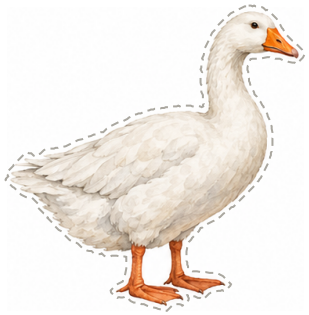
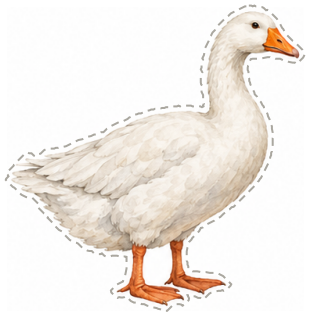
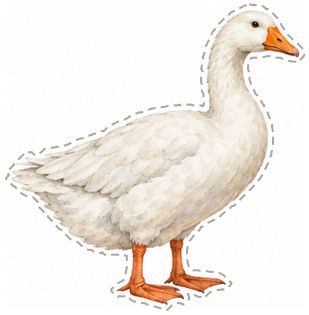
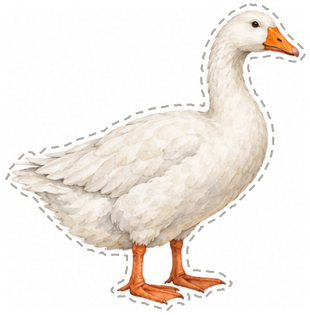
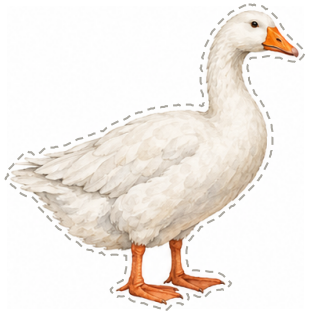
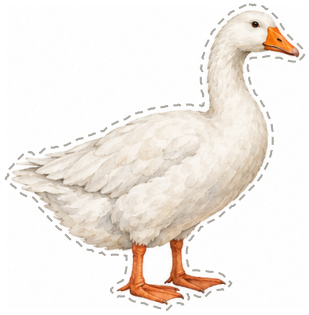
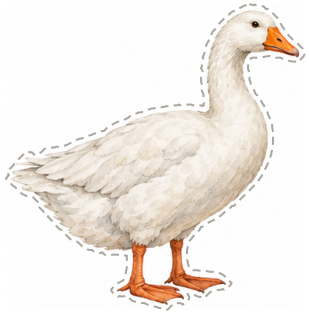
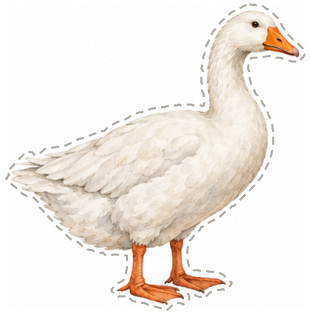
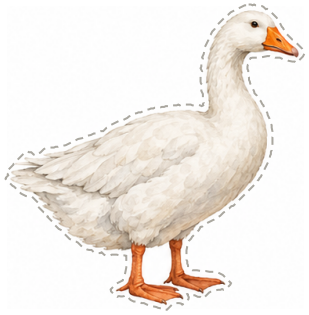
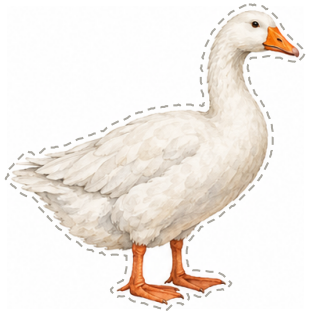

Számkártyák

A számjegy és a pöttyök ugyanazt a mennyiséget mutatják.

1

2

3

4

5

6

Segíthetek?

A felnőtt olvassa fel a helyzetet. Mondjátok el vagy játsszátok el a megoldást!

Kiborultak a ceruzák.

A társad a földön keresi őket. Mit kérdezhetsz tőle?

Valaki egyedül áll.

A többiek már játszanak. Hogyan hívhatod őt is?

Nehéz a doboz.

A társatok nem tudja megemelni. Kitől kérhettek segítséget?

Elveszett a kesztyű.

A társad indulna, de nem találja. Mit tehettek együtt?

Elszakadt a kép.

A társad szomorú miatta. Mit ajánlhatsz fel?

Lemaradt valaki.

A séta közben egy társad megállt. Hogyan figyelhettek rá?

Tépett papíros liba

Ragassz papírdarabokat a testére! Színezd ki a csőrét és a lábait, majd rajzolj szemet!

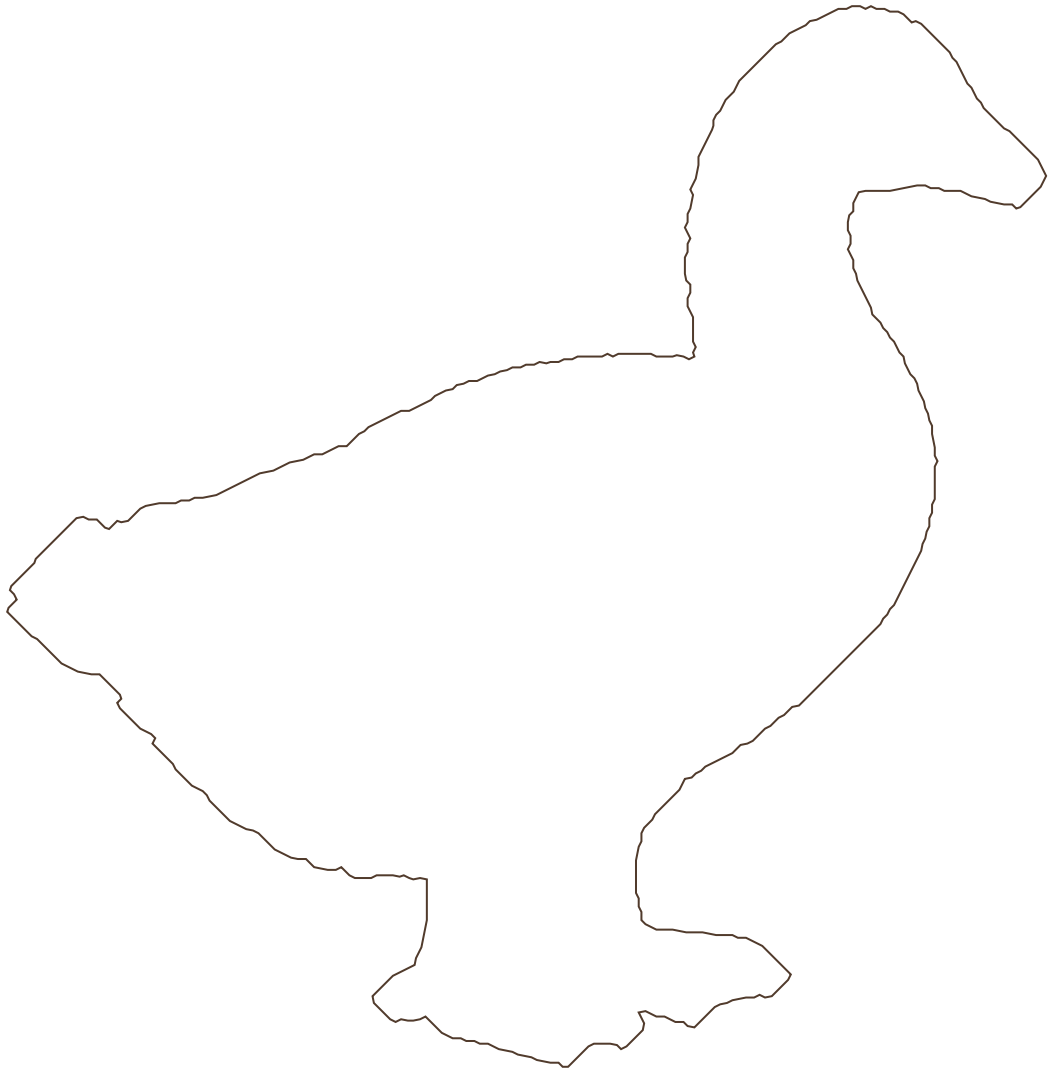

Nézd meg a mintát!

Hol van a hosszú nyak?
Hol a csőr?
Hány lábat látsz?

A kész képet felnőtt segítségével vágjátok körbe.